

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна газета.

Ціна примірника
6 сот.
На провінції
8 сот.
В зайнятих терито-
ріях 4 коп.

Виходить щодня
рано.

Умови передплати у Львові:

На рік	18— К.
„ півроку	9— „
„ чвертьроку	5— „
„ місяць	1:80 „

В краю і державі:

На рік	24— К.
„ півроку	12— „
„ чвертьроку	6— „
„ місяць	2:40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В інших державах	40 фр.

Рекламні вільні від поштової оплати. Рукописи приймає ся лиш оплачені, а звертає ся тільки важливіші і застережені — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції:
Львів, ул. Руська 3.

Ціна оголошень:

За оголошення числимо за однопальтову стрічку або її місце 20 сот. Надіслане 50 сот. за стрічку, а в оповістках 40 сот., в редакційній часті 60 сот. Повідомлення про вінчання, заручини і т. д. 1:50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошення за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

В день загальних зборів „Ставропігійського Інститута“.

Відбуваючі ся нині загальні збори тов. „Ставропігія“ поневолі навівають далекі спомини давно минулих подій з історії нашого княжого городу.

Ставропігійське братство було колись виразом того громадянського духа, який проявляв ся за наших князів у народних вічах, а опісля й в козащині — того духа, що й нині оживлює наш нарід і веде його дорогою відродження.

Ставропігійське братство було й символом тісної звязи між духовенством і світськими людьми та доказом живої участі світських людей в церковних справах.

Коли більшість шляхти зрадила свій нарід, а темне селянство було безсильне, на історичну видівню двигав ся міщанство.

Коли над нашими львівськими предками став що-раз-то більше затемнювати ся виднокруг, коли тодішні уряди зачинали історичний процес польщення Львова, став наше міщанство до борби за віру і народність, а головним огнищем і органом сеї боротьби є як-раз Ставропігійське братство.

Вивінуване багатими привілеями патріархів, які признали й київський митрополит і берестейський синод і король польський Жигмонт III, братство в розуміню потреб плывучого життя поширало свою діяльність і агенди. Поза церковною й філантропією діяльністю став воно подвигатись на полі просвітнім, до чого служили й школа й виключне право друкувати й продавати книжки.

Ставропігія одна з найдавніших наших памяток у Львові, переказом звязана з часами недалекими від основаня самого-ж міста, а споловілі картки її історії зберегли великі імена князів Острожських, Вишневецьких, Рожинських, Збарзких, Заславських, Конашевича-Салайдачного і Немировичів, Буцацьких ба й деяких чужинців.

Були часи, коли висланники того братства промовляли на Берестейським Соборі, коли переплисували ся з патріярхами. Потому прийшли роки борби з владиками. Ставропігійське братство все твердо стояло на своїм і черпало вітхненє і вказівки ex oriente... І не запримітило мабуть, як на місце Константинополя стала для нього жерелом Москва і Петербург.

Львівське Ставропігійське братство мало колись превелику вагу, воно було образцем для інших братств. Крім міщан належали там знамениті люди високого роду, визначного становища і тим способом Ставропігія львівська була неначе заступницею цілого народу, його віри і народности.

Князь Константин Острожський величає в своїх письмах ставропігійських братчиків „людьми, котрі сливуть розумом і старанем о добрі посполитім“. Ставропігійська церква була огнищем, що сияло на всю Русь точним захованем східного обряду, вища брацка школа була розсадником науки і просвіти, братська друкарня була багатим жерелом, з якого розходили ся церковні і научні книжки по всій Україні шпиталь і гостинниця для богомольців — прочан були короною релігійно-філантропічної діяльності львівського братства.

Послідним виступом Ставропігійського братства був голос його в церковно-народній справі, коли два заступники Ставропігії з двома делегатами вибраними на всенароднім вічі у Львові заложили рішучий протест проти нарушеня прав нашої церкви і народности передачею василіянських монастирів в Добромили і Лаврові в заряд Бзуїтів.

Сим прилюдним виступом заявлено тоді перед цілим світом, що нарід наш не зрікає ся участі в справах церковно-народних і що зовсім не передавши ся його споконвічне право, брати участь в церковних справах, що так тісно звязані з його житєм.

Позатим Ставропігія в останніх десятиліттях, — може навіть століттях — не проявляла ніяких признак життя, була радше історичним памятником. Як майже усі давніші інституції перейшла вона в руки московфілів, які зробили з неї гніздо цареславія а завершили своє панованє історичною подією, коли то 11 цвітня 1915 року збори прийняли одностайно внесенє д-ра Дудикевича, якого метою було підготувати акт переходу на православє.

Перед рядами відступаючого московського війська покинула Львів і управа Ставропігійського інститута. З побідоносною армією вернули до краю наші емігранти, котрих заходами, а з волі правительства переходить Ставропігійське Братство в нові руки під нову управу яку виберуть нинішні загальні збори.

Тимсамим Ставропігійський Інститут входить нині на нову дорогу, на якій — дасть Бог — служити-ме нашої церкві і українському народові!

Таки випалило...

Вчорашній „Kurjer lwowski“ займає ся нами у передовиці п. з.: „Spaliło na panewce“. Серед великої повени слів та пометаних гадок говорять ся там

„Україну“ над котрою редакція щиро „boleje“ і про „Українське Слово“, котрому в дискусії з Kurjer-ом не стало аргументів. Поперед усього мусимо зазначити, що ми ніколи з К. Л. не полемізували, стоячи на тім становищу, що на полеміку треба собі заслужити. І нині не стаємо до полеміки, скажемо лише пару слів з тої нагоди.

Незрівняні є прямо львівські редакції польських дзєвників. Систематично забувають про своє недавнє минуле в переконаню, що розгрішенє дане їм від тих, від кого залежало їх дальше існуванє, є повним розгрішенєм, яке апробує, або признає за неіснуюче, що писало ся ще недавно. — В тім згляді є між ними ідеальна солідарність. Одна говорить за другу, перестерігаючи принцип, щоби на сонці був той, хто має менше смальцю на голові... Навіть тоді, коли їм до очей навести документ, про який двоє гадок бути не може, вони дають собі раду. „Kurjer“ каже так: най на те відповість „Więziona“ бо се її дотичить, ми лише скажемо, що „щирість і лояльність належить до знаменних черт польського характеру“, а стоїмо на тім становищу, що признаємо лише галицьких Русинів і не ділимо їх тепер на мо-

сковфілів та Українців, тому боліємо щиро над „Україною“, що з лона свого вигодувала стільки ідовитих змії, які звернули ся проти свого народа“. Шановна редакція і тут перекидає ся в глухо-тупого... Чи справді і нині ще не знає хто виховував ті ідовиті змії? І чи велика частина тих педагогічних заслуг не стоїть по стороні так близько Kurjer-а стоячих кругів? Чи наводити історичні загально відомі і неоспоримі факти? Чи забула ся вже нині пам'ять політики п. Потоцьких, чи панове ті позабули про процес Бендасюка і тов., що був послідним актом тої діяльности.

Не перечимо що щирість і лояльність можуть бути знаменними чертами польського характеру, та дозволяємо собі сумнівати ся, чи шан. редакція Kurjera має що спільного зі згаданими прикметами. Хіба згодимо ся на таке еластичне розумінє лояльности і щирости, яка позволяє однак оголошувати і відозву генерала Бем-Ермолього, і відозву Николи-Николаявича, писати про те що причиною війни була московська заборчість, а ще недавно (№ 413 з 10. października 1914) що „przyczyną obecnej wojny jest cesarz Wilhelm“, далі писати про те, що для збереження європейської рівноваги Австрійська держава має перворядне значінє а ще недавно (№ 417 z 14. października 1914) що „z artykułów „Dnia“ zasługuje na uwagę artykuł p. t. „Po dwóch miesiącach“ z tego względu, że za najważniejszy wypadek, za niewątpliwą już fakt epokowego znaczenia, jaki się dokonał w ostatnich dwu miesiącach uważa rozbięcie Austrii, — а далі що нині все вьязеть ся справу Польщі з осередніми державами, а (№ 420 z 17. października 1914) говорило ся про статі англійського Timesa, які після гадки редакції К. Л. мали бути „ujęciem sprawy Polski w trzech trafnie rozpoznaných punktach węzłowych obecnej sytuacji“ і де наводило ся, що „Katastrofie, jakaby dla Polski wynikła, gdyby Austrii i Prusom było się udało zwrócić całą Polskę przeciw Rosyi, zapobiegła mądrość i dojrzałość polityczna Warszawy, która uznała Niemców za największego wroga Polski i uprzętomniła sobie, że przyszłość Polski leży w sojuszu z Rosyą“.

Може ва нині досить!

Закінчимо словами самої редакції Курєра, вони вже й так перейшли цензуру: в дійсности редакція Курєра знає сама добре, що не треба було завдавати собі труда вибірування — вистане черпати з історії недавних днів, як з бездонної бочки...

Європейська війна.

Воздушний німецький наїзд на Париж.

Жертви в людях та великі матеріальні шкоди.

ПАРИЖ. (Ткб.). Нота агенції Гаваса доносить, що дня 30. січня вечером німецький воздушний корабель з'явив ся по год. 10. над містом Парижем. Оборонні арматі острілювали його а літаки заатакували його. Воздушний корабель кинув кільканадцять бомб, які по доте-

першим донесенням не вчинили ніякої шкоди. О год. 11. мін. скінчився алярм, а місто знова освічено.

ПАРИЖ. (Аг. Гаваса). Коли вчора вечером ворожий воздушний корабель наблизився до міста, відізнавалися перші алярмові сигнали; розпочато подібно як попереднього дня охорону роботу.

Поліціянти гасили газові світла а прохожі їм при сім помагали. Всі доми, в котрих вікна були освічені, повідомлено про наближуване ся небезпеки. Прохожі дзвонили до домів та казали гасити світла. Богато людей остало на улицах та площах і з зацікавленням гляділо в темну ніч. Але на жаль ніч була ще більше мрачна як попередня. Як тільки рознісся сигнал трубки і сигнали огневої сторожі, появилося на улицах багато людей, що розмовляли про події. Не видно було у них страху. Мійська рада ухвалила визначити кредит для родин, яких несчастье діткнуло. На цвинтарі Cere la Chaise буде призначений для жертв атак особний гробовець. Префект поліції видав заряджене опорожнити мешкання, які бомби знищили. При сім знайдено бомбу яка зовсім не вибухла.

ПАРИЖ. (Ткб. Аг. Гаваса). Президент Роінска і міністер справ внутрішніх Malv відвідали в шпитали жертви нападів Цепеліна а також а також і ті місця, де впали бомби. Убито 24 осіб. Одна бомба зробила яму глибину на 1 метр а промірі 5—6 метрів, друга пробилла 3-поверховий дім, третя зруйнувала половину 3-поверхового дому а четверта 5-поверховий дім. Загалом 12 бомб ушкодило будинки. Одна бомба не вибухла.

Французькі насильства.

БЕРЛІН. (Бюро Вольфа). Наші вороги на заході безперервно атакують арматами і літаками місцевості, які ми зайняли в Бельгії і Франції, не оглядаючи ся при тім на мешканців їх власної народности.

Російські невдачі на сході.

ЛОДЬОНІЯ. (Ткб.) „Köln, Zig.“ доносить з Копенгаги: До петроградського дневника „Біржевія Ведомості“ доносять з Тегерану, що положення в Персії розвиває ся щораз некориснійше для Росії.

Російський міністер заграничних справ про політичне положення.

Положене на Балкані безнадійне. — Становиско Греції. — Вдоволяючі відносини Румунії до Росії. — Відносини Росії до почвирного порозуміння. — Сазонов про недалекий кінець війни.

ПЕТРОГРАД (Ткб.). Міністер заграничних справ Сазонов прийняв представника петроградської преси і зложив ряд заяв. Про Черногорію не міг нічого сказати бо не знав ще подробиць, про які надіє ся небаком довідати ся. Признав що положення на Балкані, з огляду на катастрофу, якої зазнали сербські війська, а яка потягнула за собою тяжкі наслідки для Черногорії є безнадійне. Але теперішнє лихе положення в західній частині балканського півострова не є ще покінченням справи, бо судба балканських держав лучить ся тісно зі справою почвирного порозуміння. Що до Греції, то край сей є неутральний. Народні інтереси не дозволяють грецькому правительству перехилитись до політики ворожого почвирного порозуміння.

Відносини до Румунії є цілкомитовдоволяючі і приязні як досі так і на дальше. З певністю розумні Румуни є свідомі сего, що їх народні бажання не можуть здійснитися в спілці з осередними державами. Вкінці обговорив Сазонов добрі відносини Росії до неутральних держав в загалі та передовсім заперечив, начеби між Росією і Швецією були які-небудь спірні точки що дотичить відносин між державами почвирного порозуміння то вони є наскрізь сердечні. Всякі чутки про се, начеби Англія брала за мало участі у війні є безосновні. Зайвим є говорити про жертви, які понесла Франція. Виключене є, що би котрийнебудь союзник заключив окремих мир. Се рівняло би ся порушенню честі і обовязку та було би підкопанням всякої поваги між народами. Один словом було би політичним банкрутством.

На питання як довго потрібає війна — Сазонов заявив, що по по його гадці не потрібає вже довго, бо перші Німці з фінансових причин не можуть дальше о тати на воєнній стопі. Мимо того кінче треба приготувити си до літньої кампанії. На кінці сказав, що Росія і її союзники є певні сили і одушевлення; віра їх

в оконечну побіду не тільки не захитала ся, але й росте з кожним днем.

Після капітуляції Черногорі.

Черногорські клевети. — Кн. Мірко на обіді у австро-угорських офіцирів. — Черногора не є вже ворогом Монархії. — Черногорський президент міністрів в Парижі

ВІДЕНЬ. (Ткб.). з воєнної пресової кватири доносять: Звіти якими генеральні черногорські конзулі в Римі Парижі і Лондоні засипують дневники держав почвирного порозуміння, остануть ся на все класичним культурним документом сей війни. Їх смілість посуває ся так далеко, що з початку по части повірено їм в неутральних державах. Треба було рішучого голосу управи нашої армії, щоб поінформувати загаль про спеціальну прикмету тих урядових доносень.

Впрочім що до комунікату генерального конзуля в Римі з дня 27. січня, вистане ствердити, воно буде з певністю цікаве для австрійських та угорських кругів, що ген. Янко Вукотіч і князь Мірко, які мають стояти на чолі черногорських і сербських військ борючих ся з нами, що досі, незвісно, де знаходять ся ген. Янко Вукотіч. Один вищий офіцир того назвиска прийняв наші війська в Ніксіцу. Де він з нами бореть ся, незвісно. Натомість є певною річю, що наші дивізії в Черногорії від 15 січня не дали ані одного стрілу, що до кн. Мірка то мусить ся опрокинути клевету генерального конзуля та ствердити, що князь Мірко, що мешкає в королівській палаті в Крушеваці коло Подгориці, кілька разів як гість мило бачений, брав участь в обідах нашої висшої команди. Реасумуючи те, треба зробити увагу п. генеральному конзулеви, що ціла черногорська армія виступила з рядів наших ворогів, з виїмком начального вождя короля Микити, що з горсткою офіцирів втік в останній хвилі.

ПАРИЖ (Ткб.). До дневника „Le Journal“ доносять з Ліону:

Черногорський президент міністрів і дипломатичний представник Черногори відіхали до Парижа.

Доставка муніції для почвирного порозуміння.

Президент Вільзон за вивозом.

НЬЮ-ЙОРК (Ткб.). Бюро Райтера. Преса передає погляд Америки в той спосіб, що одним вислідом заборони вивозити муніцію було би се, що Японія переняла би на себе американські доставки.

ЛОНДОН (Ткб.). Бюро Райтера доносить з Вашингтону, що на случай прийняття закону, про заборону вивозу муніції, Вільзон спротивить ся йому.

Агітація почвирного порозуміння в Атехах.

АТЕНИ. (Бюро Райтера). Посольства почвирного порозуміння в Атехах візвали пресу, щоби вона виступила проти чутки, начеби бажанем почвирного порозуміння було, щоби грецька армія остала змобілізована.

Почвирне порозуміння думає, що рішене, чи мобілізація має дальше трівати, чи має бути відкликана, залежить виключно від Греції.

В справі заосмотрення хліборобів в насінні ярих збіж.

По мысли рескрипту ц. к. Намісництва з дня 10. січня с. р., ч. 731/Ц. А. О. насіння ярих збіж, а то ячменю, вівса, ярого жита і пшениці, а також струкових ростин видавати муть ся П. Т. Рільникам або безпосередно і вже тепер через комісіонерів Краєвої філії Заведення обороту збіж, або посередно з магазинів, постровених Староствами.

І. Староство може дозволити на видачу вівса і ячменю вже тепер і безпосередно від комісіонера липень рільникам, що до котрих не заходить поболованє, що вони насінне збіже зуживуть на иньші цілі пр. продажу, спожитє або зкормленє. Господарі, котрі безпосередно з рук комісіонера насінне збіже одержать, обовязані є се збіжє переховувати окремо від збіжя призначеного на зужитє, а Староствам прислугує право переводити ревізії, чи то через мужів довіря,

чи через жандармерію, в цілі провіреня, чи насіння не зужито, або не продано.

Хтоби збіжє, закуплене на засів зужив, або продав поповняє переступ мін. розп. ч. 167 і припадає карі означеній в § 32 згаданого розпорядку.

Такий самий контролі підлягає збіжє з власних засобів, які господар здекларував як насінне збіжє потрібне до обсіву власних піль і тим самим вилучив його від примусової продажі комісіонерови.

II. Такі господарі, які насінного збіжя не одержать безпосередно і вже тепер від комісіонерів, одержать його на кожний случай на час бо ц. к. Староства обовязані є предложити ц. к. Намісництву безпосередно докладні викази збіжя потрібного до обсіву піль поодиноких громад. Намісництво закупиць в час збіжє, а Староство обовязане є збіжє се замагазинувати по можности в кожній громаді, яка збіжя насінного потребує, або в догіднім місци, так щоби з хвилею видачі збіжя на засів перевізка його не представляла ніяких трудностей.

III. Яре жито, пшениця і струкові рости не можуть бути дорогою магазинованя передані господарям.

IV. Збіжє видає ся лиш за готівку, по ціні установленій розпорядженням з дня 12. липня 1915 в. В. З. Д. ч. 196 з додатком 2 проц. від ціни купна за все набуте збіжє і кромі сього з додатком 20 сот. за кожний набутий сотнар мет. збіжя, причім набуваючий має понести кошти перевозу збіжя, або може сам собі його перевезти.

V. Комісіонери обовязані є уважувати по можности бажання рільників, що до жерела з якого бажали би набути насінє.

Згадане в IV. уступі розпорядження установляє слідуєчі ціни збіжєві важні до жнив 1916 р.: ячмінь 26—, овес 26—, жито 28—, пшениця 34— кор. за 100 клг.

Так що разом з додатками згаданими в IV. уступі ціна насіння вивесе: ячмінь 26 кор. 72 сот., овес 26-72, жито 28-76, пшениця 34 кор. 88 сот. за 100 клг.

При тій нагоді поновляємо наші попередні зазиви, щоби Хв. Філії наші безпосередно зголосили в Староствах запотребованє насіння свого округа, та своїм впливом і інтервенціями поставили ся, щоби населенє в достаточній мірі і в час було заосмотрене в насінє а в случаю потреби давали Головій Раді Товариства провірений матеріал в цілі інтервенції у вищих властей.

Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові.

НОВИНИ.

— **Записи на „Ставропільське Брацтво“.** Значнійші записи послідної волі були: Константина Корнякта з 1603 р. — 2000 золотих, Петра Конашевича-Сагайдачного гетьмана України з 1620 р. — 2000 золотих польських, Івана Мазарського з 1670 р. на 2000 зол. поль. і иньші.

— **Ставропілья.** Відома річ, що москвофіли не хотіли в члені „Ставропільї“ прийняти нікого з української громади. В списі дотеперішних членів (в числі 60) находимо лиш: Юліяна Романчука, Александра Борковського і дра Петра Стебельського. Послідні загальні збори відбули ся дня 11. цвітня 1915 р., на яких вибрано управу зложеною з: І. Цибики (як сеніора), Н. Сивуляка і Н. Третьака (як заступників), а др. Б. Глушкевича, В. Кloseвича, С. Куровського, др. В. Лаголи, дра І. Літинського, В. Леся, Ю. Луцика, В. Паславського, А. Сивуляка, К. Тиховського, І. Цьороха і дра Ю. Яворського (як чл. нів управи). До контрольної комісії вибрано: О. Волянського, Т. Малєца та І. Липецького. Загальні збори вислали чолобитну телеграму до царя, на яку наспіла „височайшая благодарность“.

— **Загальні збори „Бесіди“.** Загальні збори одного з найстарших товариств українських „Руська Бесіда“ відбули ся в суботу дня 29 січня в великій сали тогож товариства. Отворив збори один з оставших з попереднього виділу членів о. катихит Туркевич — відтак запросили учасників зборів на предсідника директора акад. гімназії п. Ілдо Кокорудза, а на писаря проф. Дра Івана Раковського. Збори рішили одностайно віднову товариського життя в „Бесіді“, прийняли до відома звіт дотичний сего, що діяло ся з товариством в часі наїзду „освободителів“; застерегли собі право зажадати звіту від попереднього виділу за час від січня до вересня 1914, наколи члени тогож виділу найдуть ся в комплекті, повернувши дасть Бог щасливо з війни, або з еміграції. Одноголосно змінено § статута відносно до назви товариства і ухвалено назву „Українська Бесіда“ замість

„Руська“ врешті приступлено до вибору нового виділу а в склад його увійшли п.п.: Дир. І. Корнудз Радник Йосиф Дрималик, проф. гімн. Володимир Масляк, катихит Іван Туркевич, проф. гімн. Михайло Рибачек, радник скарбової дирекції Штогрин і урядник залізничі Гіряк. Яко заступник увійшов на разі Др Пежанський а для вибору ще двох заступників і для подання інших пекучих справ будуть скликані дуповняючі загальні збори дня 23. лютого.

Дня 31/1 відбуло ся перше засіданє ново-рибраного виділу, а сей уконституовав ся в сей спосіб: Головою став п. Ілля Корнудз, заступником голови п. Володимир Масляк, господарем п. Штогрин, касіером п. Рибачек, бібліотекарем п. Гіряк, писарем п. Пежанський, а референ-том театральним о. Туркевич Іван.

— Польський напір на українські зайняті землі. Польські етапні власти Холмщини спротивили ся видаванню української часописи в Холмі, хоч рівночасно доносить віденська „Judische Rundschau“ (Жидівський Огляд), що в Любліні значне виходити в найближшій часі жидівський дневник. Відповідь на прошенє дозволу видавати в Холмі українську часопись переходить усі наші побоювання в тії справі. У світлі сеї заборони стають краще зрозумілі події, про одну з котрих доносить „Gazeta Polska“ з 7 січня. В українській селі Струпині на Холмщині заложено на місце церковної школи польську народню школу, до якої ходить понад 100 дітей. Кожного вечера відбувають ся тут та-кож заходом учителя вечірній курс для доро-шої молодіжи, на який крім 50 осіб молодіжи ходять ще й замужні та жонаті. На курсі вчать читання, писання й історії Польщі (не України). На місці, де висів портрет російського царя, яєвіс тепер не український герб, не портрет ко-трогось з українських гетьманів, не портрети союзних царів, а польський білий орел. І за-галом, не вважаючи на протести місцевої люд-ности, закладають польські власти в українських місцевостях на Холмщині й Волині польські школи, не оглядаючи ся на т. зв. „Burgfrieden“. І рівночасно, коли таке дієть ся в Холмщині й на Волині, „Dziennik Cieszyński“ в ч. 6. засе-рігаєть ся проти роботи німецького „Schulver-gein-u“ (Шкільного Союзу), що заложив у Мо-стах на Шлеску німецьку народню школу для місцевих залізничників-Німців. — (ВСВУ).

— Почаїв по прогнанню Москалів. Мі-стечко не велике, не відзначаєть ся нічим осо-бливим; обдарила його війна багатомо пере-маршами російських військ, а „варварські на-їзди“ щойно віднедавна забрали ся вичищу-вати його з культурного бруду російських го-сподарів. У місті 3 церкви, але з них найбіль-ша ще не зовсім покінчена. Будова двох ин-ших має всі прикмети византийства. Австрій-ські власти опечатали їх, забезпечуючи перед-квартирунками. Нова церква, будована від кіль-кох літ, се монументальний пам'ятник византий-ської архітектури. Велику артистичну вартість мають царські ворота й цілий іконостас, де образи апостолів і святих містять ся в арти-стично вирізьблених обрамованиях. Двоє входо-вих дверей оправлені в мозаїкову композицію, яка представляє на одних дверях Богу Матір, на других Христа в окруженні апостолів. У мі-сті звертає увагу також одноповерховий дім архимандрита, улажений з комфортом бодай не монастирським, також великий, по європей-ськи улажений готель, куди заїзджали в часі відіустів товстийші овечки. Живої душі не стрі-нути сьогодні в Почаїві. Населенє зовсім ева-куовано. Тільки австрійських вояків видно де-коли по темних і вузьких улицах. В мальовни-чій положенню стоїть монастир. До церкви ве-дуть гарні сходи, перед входом до церкви ве-лика тераса з камінною, гарною старою барі-рою. Біля церкви монастир, в яким перед вій-ною було 400 монахів. Лишило ся їх сьогодні ледви кільканадцять і живуть в окремих келіях, маючи повну особисту волю враз з правом від-правляти приватні богослуження. Та часть мо-настиря, яка при вході: союзних військ була, лишилася ненарушеною; її опечатав австрій-ський судовий комісар, а монастир й його за-будованя вільні від усякого квартирунку. (ВСВУ).

— Галицькі закладники в Росії. Петер-бурські часописи повідомляють, що російське правительство постановило затримати галиць-ких закладників поки-що в Росії. Головною

причиною сього має бути зміст деяких приват-них листів до закладників. (ВСВУ).

— Нова брошура про Буковину. Вийшла популярна брошура К Баладиженка „Буковина“ (Зелена Русь). Історично-географічний нарис з 36 малюнками, Петербург 1915 р. 50 ст. Ціна 30 копійок. (ВСВУ).

— Судові справи Галичан у Росії. Мо-сковські часописи повідомляють, що в моско-вський воєнно-окружний суд передано до роз-гляду серію судових справ про переступства, поповнені галицькими горожанами тоді, як Га-личину заняло російське військо. Оskarжених евакуовано в свій час з львівської в'язниці до Росії. З початку галицькі справи мали передати київському воєнному судови, але на основі розпорядку міністерства війни передано їх мо-сковському воєнному судови. (ВСВУ).

— Розпізнаванє незвісних поляглих. У-права м. Львова оповіщує: Управі міста Львова надіслано п'яте число табльо і описів помер-ших незваних жовнів і осіб цивільних, що оставали на услугах війська.

Се табльо і описи осіб є виложені до за-гального перегляду в Архіві міським (ратуши, партер, сторона північна), де їх можна огля-дати що дня з виїмком неділі і свят в годи-нах від 10. рано до 12. в полудне.

Хтби пізнав котрогось з померших має зголосити ся в Архіві міським в цілі списання протоколу.

— Виплата премій за озимі засіви. В по-слідніх днях появили ся в часописах новинки маючі своє жерело в кругах Воєнного кредито-вого Заведення, що не належить дораджувати населенню вносити дальші зголошеня о виплати премій за озимі засіви, тому що речинець на сі зголошеня замкнено „остаточно“ з кінцем 1915 р.

Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові оголосило однакож мимо сього зазив, щоби без огляду на замкнений ре-чинець зголошеня о виплату премій п. к. Ста-роствам предкладати і про случаї неузглядне-ня або неприняття сих зголошенє Товариство повідомляти.

До сього зазиву спонукала Товариство ся обставина, що Воєнне Заведенє обороту збіжєм достарчило озимі насіння незвичайно пізно а ча-сто в східній Галичині так пізно, що не мож-ного було навіть засіяти, дальше що Воєнне кредитове Заведенє надіслало до п. к. Староств в східній Галичині приписані до зголошеня премій „квестіонарі“ пізно і в недостаточній кількості, так що п. к. Староства не могли сих квестіонарів розділити між громади ані на час ані в достаточній кількості.

Невнесене зголошенє о премії в речинці не є отже виною населеня, але виключно ви-ною згаданих державних органів, так що з ви-їмком повіта перемиського вплинули до Воєн-ного кредитового Заведеня в Кракові в припи-санім речинці, зглядно до кінця р. 1915 лиш дуже нечисленні зголошеня о виплату сих пре-мій. Сей стан річі кривдячий в високій сте-пени селянство східної Галичини мусить бути направлений особливо з огляду на зближаючі ся весняні засіви, для переведеня котрих буде одержана додатково виплата премій дуже цін-ною помічю, бо уможливити селянству закуп-но весняних насін, господарських знарядів і оплаченє робітника.

З сеї причини стремить „Сільський Госпо-дар“ до введення у центральних властей уз-глядненя Воєнним кредитовим Заведенєм та-кож зголошенє о виплату премій внесених по 1. січня 1916 р.

Щоби дати Товариству потрібний до пере-веденя сеї акції матеріал та уможливити йому осягненє цілі, належить без огл-ду на речі-нець зголошеня о виплату премій вносити (на приписаних формулярах) і Товариство про при-няте або відкиненє тих зголошенє через п. к. Староства повідомляти.

Краєве Товариство господарське „Сіль-ський Господар“ у Львові.

— Зголошеня о грис на пашу. Завдяки інтервенції Вп. Радника Івана Кивелюка пре-зидента Товариства і члена заряду Централі папі в Бялій узискало краєве Товариство господар-ське „Сільський Господар“ у Львові до розділу між членів Товариства, плекаючих худоду, даль-ших 10 (десять) вагонів грису на пашу по 17 к. 50 сот., за метричний сотнар.

О сей грис мають зголошувати ся госпо-дарі, зглядно Кружки Товариства через філії або мужів довіря Товариства, подаючи на зго-лошеню скількість худоби, для якої сього грису потребують, свою точну адресу (місце, почта і станція залізнична). Гроший надсилати не треба, бо за грис буде ся платити безпосередно в тім млині, з котрого для зголошених зарядить Філія Централі папі видачу грису.

На основі наспівших до Товариства зголо-шенє розділить Товариство весь засіб одержа-ного грису між зголошених і вишле відповідний виказ до Філії Централі папі, яка на тій осно-ві зарядить видачу грису з найблизших млинів і повідомить про се зголошених безпосередно, залучаючи для них квіт на побранє приділеної їм скількості.

Забезпеченє насіння льну на весняні обсіви. Щоби забезпечити потрібну скількість льну на весняні обсіви видало п. к. Міністерство ріль-ництва зарядженє оголошенє в дневнику зако-нів державних з дня 4. січня 1916 ч. 7. після якого кождий, хто має більше як 30 кг. насіння льну є обовязаний зголосити свій засіб в уряді громадським. Хто не має досить власного на-сіння льну на обсівиє свого ґрунту, має зголо-сити ся через свій уряд громадський о приді-ленє йому запотребованої надвишки.

Продавати вільно насінє лиш на засів і то не безпосередно, але через Загально Австрій-ський Союз хліборобських спілок у Відні.

Згаданє міністеріальне розпорядженє по-становляє максимальну ціну на лен в квоті 120 к. за 100 кг., з тим що за перший відсів оригінального (рижского) насіння льну є допу-скаєма надвижка в квоті 15 к. за 100 кг. Кра-єве Товариство господарське „Сільський Госпо-дар“ у Львові.

— За опір австрійським властям в Поль-ським Королівстві. „Gazeta Radomska“ доносить: Тутешня окружна команда оголошує слідуєче карне ореченє: Дня 7. січня 1916. допустились мешканці села і колонії Кльонів, громади Куч-ки підчас арештованя Віпцентого Мухи, насиль-ства на жандармській патрулі громади Кучки через се, що старались ударемнити її арешто-ване та чинно атакували патрулю, кидаючи ка-міннями, полінами та болотом, супроти чого па-труля була приневолена зробити ужиток з ору-жя. Позаяк в тім акті насильства брало участь ціле населенє села і колонії Кльонів, накла-даю на него контрибуцію в висоті 2000 кор., і ся квота буде вжита на річ вбогих тутешньої гро-мади. Провідників віддасть ся під воєнний суд, в цілі розпочатя карного поступованя. Контри-буція має бути зложена до 6 годин до рук ор-гану окружної команди, в противнім случаю слідує зайняте майна обложених карою.

— Свідоща щеплення віспи. 31. січня розпочав мійський фізикат вимінювати свідощ-та щеплення віспи, видані приватними лікарами на свідощта магістрацкі. Як звичайно так і те-пер магістрат злегковажив українську мову і зладив лише польські друки. До друків дібрано і персонал, щоби нічо не затемнювало провід-них магістратських ідей про польське господар-ство. Як друки зладжено на оборони „польско-сьці мьста“ так і персонал усадовлено не до писавя свідощтв, а до „кржевеня польськосьці“.

От від п. С. писарка жадає „нех пан муві по польську, бо я по руску не розумем“ і дає дійсно докази своїх кваліфікацій, перекручуючи назвиско, спольшуючи імя, а не розуміє „уря-днички“ сягає так далеко, що навіть букви „А“ не зрозуміла, бо число дому написала 38 місто 38а. Половину назви улиці опустила, рещту то є число літ і дату написала добре.

Про подібно обурюючу подію оповідав нам також др. Р.

Супроти того питаємо п. старосту Грабов-ского, чи не бувби він схлонний повчити свій персонал про те, що у Львові живуть Українці і мають правє жадати пошанованя своєї мови навіть від магістрацких панів і пань...

Російський полонений убийником. Учи-тель в Нова на Уграх прийняв в дім для помочи в господарстві полоненого Москаля Біодигіна, який небаком став переслідувати свою любовю кухарку учителя, Регіну Чатар. Та вона була глуха на все, тому погніваний Біодигін вбив її ножем. Жандармерія відставила його до в'язни-ці, де Біодигін перерізав собі жилу.

ДРУКИ

та формулярі на военні від-шкодованя та чинитьби мо-жна дістати тільки в друкарні

І. ЄГЕРА

Пасаж Гавсманна

ЛВІВ,

ч. 5.

ОПОВІСТКИ

Второк, дня 1. лютого 1916.

Нині: 2. лютого гр. кат. Євтинія римо-кат. Стріт. Госп.

Завтра: 3. лютого гр.-кат. Максима римо-кат. Блажея б.

○ Вписи до української гімназії в Рогатині. Щоби знати число учеників, котрі бажать учащати до укр. гімн. в Рогатині а з тим і приміняти ся до відповідного локалю та евентуально надбати про станції, дирекція взиває зголосити рекомандовану карткою (подаючи клясу до котрої ученик вписує ся) не в переступнім ретинці до дня 31. січня 1916. Для дітей, котрі бажалиби по фєріях вписати ся до I. кл. гімназійної а скінчили III. народну — отворить ся приготівляючий курс на який також належить зголосити ся карткою в дирекції. — Дирекція. 5—8 (35)

Подяка.

З тяжким смутком і глибоким жалем розлучили ся ми на все і похоронили в дни 22-го січня с. р. нашу найліпшу та найдорожшу подругу, маму, бабуню й прабабуню

ІГНАТІЮ ЮЛІЮ З САРНИЦЬКИХ ДОРОШЕВУ,

яка проживши 75 літ спочила в Бозі в день Навечеря св. Богоявлення в домі приходським в Кізлові. — Страшні кроваві події останніх днів, які сама бачила і пережила, скриваючи ся враз з найблизшою родиною у ямі через девять неділь в голоді і холоді, вломили останки її сил. спричинили смерть і прискорили тяжку розлуку, тим тяжшу для нас, що многі з найблизшої родини не могли прибути на час, щоб хоть в останнє попрощати найдорожшу маму і бабуню. — І тому тим глибшу вдячність відчуваємо, тим сердечнійшу подяку складаємо усім Вп. Сусідам і знакомим, які навідували ся і розраду приносили у тяжкій хоробі, а вкінці віддали послідну прислугу нашій найдорожшій покійниці.

Передовсім складаємо сердечну подяку Впр. Отцям: Сов. і Деканови С. Зельському з Милатина старого, о. Р. Гаврилюкови з Ріпнева, о. С. Каліневичеві з Буська, о. Ів. Жигалеви з Кізлова, як також Вп. оо. Місіонарам обр. пат. з Милатина нового за похоронні молитви і Сл. Божі, з особна-ж Вп. о. Сов. і Деканеви Зельському за прегарні слова пращальні. Дякуємо також сердечно Вп. Паньству учительству Фіракам з Ріпнева і Вп. Пані Шматовій жоні упр. школи в Побужанах за щире сусідське відвідування покійної і віддане послідної прислуги, як також С. С. Феліціанкам і нашим С. С. Службеницям з Кізлова за участь в похороннім обряді. — Особливо-ж сердечну подяку складаємо Вп. Паньству Жигалім з Кізлова за щире гостинність, у якій — мимо власної невиноти — прийняли на довгий час бездомну покійну з родиною до своєї хати, та всілякими заходами старали ся — немов-би рідній матери — облегчити її терпіння. — За такий великий доказ любови ближнього ми не годні віддячитись, тож нехай Г. Бог надгородить їм багатом своєю ласкою. — Але якже маємо подякувати чесним парохіанам Ракоболт і Купча, що на відомість про смерть їх „Мамуні“ сейчас прибули і сказали: „Не дамо їх тут поховати, пидєсять літ жили між нами й заслужили у нас спочивати“. — Тож постарали ся о дозвіл перевезення тіла і хоч самі цілим селом понапелі й знищені у шатрах і ямах живуть, — прибули з гарними вінцями громадно на похорон, опісля-ж перевезли тіло при великім похороннім поході до Ракоболт на тамошнє кладовище, де й спочила їх „Мамуня“ у гарній могилі посеред добрих дітей своїх! Отся любов сердечна, отсей доказ щирої пошани і привязаня, се найгарнійший вінець на могилу дорогої покійниці, а для нас найбільша потіха у сердечній болі і тяжкім смутку! За таку щирю й сердечну послідню прислугу нашій і Вашій „Мамуні“ нехай Вас Бог благословить і сторичею надгородить. — О. Іван Дорош муж, о. Володимир Дорош син, Ольга Петрушевичева донька, Стефанія Лискова донька, о. Стефан Петрушевич зять, о. Василь Лиско зять, Ольга Дорошева невістка. — Внуки: Роман Петрушевич і Ігнатія Петрушевичева, Лев Петрушевич і Зофія Петрушевичева, Евген, Лев, Ярослав, Стефанія, Володимира, Роман і Марія Дороші, Зиновій, Ольга, Константин, Марійка і Ярослава Лиски. — Правнук: Юрій Петрушевич.

Послідні вісти.

з головної австрійської кватири.

З дня 1 лютого 1916.

На російським та італійським фронті нічого важного.

На балканським фронті.

Положенє в Чорногорі і в области Скутарі є невідмінно супокійне. Поведенє мешканців є бездоганне.

Вступник шефа Генерального Штабу пільний маршалок-поручник Ф. Гефєр.

з головної німецької кватири.

На західнім фронті.

Вночі з 30 на 31. січня малі англійські відділи старались виконати несподіваний замах на наші становиська на захід від Messines (у Фляндрії). Без виїмки їх відкинено. Передтим вдалось їм було на малім просторі вийти в наші рови.

Під Fricourt (на схід від Albert) нашим огнем унеможливили ми ворогови обсадити лійку, витворену ним в наслідок вибуху набою.

На північ від того місця німецькі патрулі дійшли аж до англійських становиск та вернули з кількома бранцями, не потерпівши втрат.

На південь від ріки Somme Французи в борбі на ручні гранати втратили знова дещо терену.

На східнім фронті.

Нічого важного.

На балканським фронті.

Оден з наших воздухоплавів заатакував успішно кораблі та форти в Солунській пристани.

Начальна управа армії.

Одна з наших ескадр воздушних кораблів маринарки вночі з 31. січня на 1. лютого обкидала бомбами вибухаючими і спричинюючими пожар докові пристаневі і фабричні урядження в Ліверполю і Birkenhead і коло тих місцевостий, залізницю і фабричні печі, в Манчестері фабрики і фабричні печі в Nottingham і Sheffield, великі промислові урядження над рікою Гумбер і коло Great Yarmouth. Всюди зазримічено сильні наслідки в виді великих пожєж і вибухів. Над рікою Гумбер приневолено окрім сього до мовчанки батарею.

Воздухоплави були всюди сильно острілювані, однак їх не влучено. Всі вернули в добрім стані.

Шеф штабу адміраліції маринарки.

ПАРИЖ. (Ткб.). Бомби спричинюючі пожєжу, кинені з Цепеліна в неділю вечером в области Парижа, на північ від міста, заподіяли деяку шкоду матеріальну. Кілька осіб зазявляє, що виділи 2 Цепеліни. — 7 громад в области Парижа зістали обкидані бомбами. Кілька бомб не експльодувало.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне Заведення
Д-ра Олександра Барвіньського
при вул. Сикстуській ч. 21.
Виймованне зубів без болю і льомбованне.
Штучні зуби в кавчуку і золоті.
Українським Січовим Стрільцям роботи виконує ся даром.
Зголошувати належить ся у асистента Наса.

Оголошення.

Пошукує ся дяка іспитованого для мійської матричної церкви С. Миколая в Тисьмениці котрий би учив також хорального співу за особним винагородженем. — Доходи звичайні, вільне помешканє з городом в місті. — Зголошувати ся в Уряді парохіальнім гр. кат. особисто або письменно зі свідомствами. — О. І. Коцюба, парох в Тисьмениці. 1—5 (40)

Задля браку часу обмежую ся в приватній переписці. Гриць Ничка, хорунжий, Львів, к. у. к. Stadt-kommando-Posoffizier. 1—2

ПЕРЕПЛЕТНЯ ТОВАРИСТВА

„ПРОСВІТА“

Львів, Ринок ч. 10.

Приймає в переплет:

книжки всякого рода від найпростіших до найбільше узористих в поодиноких томах і цілі бібліотеки.

Оправа книг купецьких і бюрових: Брошування і переплет всіляких накладів. Оправа Євангелій, Службеників і церковних книг нових і старих.

Оферти і ціnnики на жаданнє відворотнє

Ширіть

цікавий і багатий змістом

Календарець

„Русалка“

на 1916 рік.

Ціна 20 сот. (з перес. 25 сот.).

Лише за попереджим надісланням готівки висилає ся:

10 примірників з пересилкою К.	1-80
25 „ „ „ „	3-76
50 „ „ „ „	7-06
100 „ „ „ „	12-56

Гол. Склад: А. БЕРЕЗОВСЬКИЙ і С-ка, Львів, вул. Листопада 1.

(Подібний Календарець і в польській мові вийшов). —0—

Руська Щадниця

в Перемишлі

вулиця Косцюшки ч. 3.

Приймає щадничі вкладки щоденно в годинах урядових і опроцентує їх на 4½%, починаючи вже від слідуючого дня по дни зложення аж до послідного дня перед днем відобрання

ВКЛАДКИ в „Руській Щадниці“ можна складати особисто в касі товариства, почтовими переказами, грошовими листами, чеками почтової Щадниці, які Дирекція Щадниці на жаданнє безплатно достарчає, і в філіях банку австро-угорського на рахунок „Руської Щадниці“

Уділяє позичок: а) гіпотечних платних піврічними амортизаційними ратами на протях літ 10—45 після вибору позичаючого; б) на льомбард ефектів, й на есконт векслів. Справи позичок полагоджуюсь можливо скоро.

Всяких інформацій і друків уділяє канцелярія „Руської Щадниці“ ул. Косцюшка. Народний Дім, I. пов., щоденно безкорисно в годинах урядових від 9—1 год. крім неділь і руських свят.

Після § 14. устава „Руської Щадниці“, затвердженого через п. к. міністерство внутрішніх справ вкладки в товаристві „Руська Щадниця“ в Перемишлі надають ся до льокацій пупілярних, фондацийних і т. п. капіталів, має отже „Руська Щадниця“ пупілярну обезпечу.

3

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.